

2008. február 20.

A MAGYAR TURIZMUS ZRT. KONGRESSZUSI IRODÁJÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

TÖRETLEN FEJLŐDÉS A MAGYARORSZÁGI KONFERENCIATURIZMUSBAN 2007-BEN

A Magyar Turizmus Zrt. nemzetközi konferenciákra¹ vonatkozó statisztikai² adatgyűjtése alapján elmondható, hogy a magyarországi konferenciaturizmus korábbi években tapasztalt töretlen fejlődése volt a jellemző a 2007-es esztendőre is. Az elmúlt év jellemző adatai: 485 nemzetközi konferencia, több mint 135 ezres résztvevőszám. Összességében tehát folytatódott az előző években tapasztalt fejlődés, melynek dinamizmusa a konferenciák számának növekedését tekintve némileg csökkent, azonban egyes rendezvény-jellemzőket tekintve erősödött. Ismerve a konferenciaturizmus gazdasági hatásait, a konferenciaturisták költési mutatóit, kijelenthető, hogy a szegmens továbbra is a magyarországi turizmus egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata. Bizonyos mutatók (különösen a vidék helyzetét tekintve) figyelmeztetőül szolgálnak, és kijelölik a jövőbeni fejlesztések irányát.

A Magyar Turizmus Zrt. külföldre irányuló marketingtevékenységében a hivatásturizmus 2007-ben is kiemelt termék volt. A hivatásturizmus, azaz MICE (Meeting, Incentive, Conference, Exhibition) elemei közül az MT Zrt. a konferencia- és az incentive turizmusra helyezi a hangsúlyt.

A konferenciaturizmus a magyarországi beutazó turizmus fontos szegmense, hiszen annak ellenére, hogy a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák csupán 3,5 %-a (a KSH kerszálláshelyi statisztika szerint a kereskedelmi szálláshelyeken a rendezvényre érkező külföldiek 351 416 éjszakát generáltak) származik a konferenciákra érkezőktől, a külföldiek által magyarországi turisztikai szolgáltatásokra fordított kiadásoknak 15,3 %-a (ez látogató összesen, egynapos látogatók esetében 2,7%, többnapos látogatók esetében 19,5%) kapcsolódik a konferenciaturizmushoz. Egy külföldi konferencialátogató kétszer annyit költ utazása alatt, mint a

¹ Nemzetközi konferenciának tekintjük a minimum 50 fő és minimum 3 nemzet részvételével lebonyolított rendezvényt.

² A Magyar Turizmus Zrt. 2001 óta negyedéves gyakorisággal gyűjt és dolgoz fel adatokat a magyarországi konferenciaturizmusról, több száz szolgáltató segítségével.

szabadidős turista. **A konferenciaturizmus** a turizmus más területeihez képest **számos további előnnyel** rendelkezik.

A konferenciavendégek szakterületük vezető képviselői, így a hivatásturizmus a helyi tudomány fejlődését, a szakmai kapcsolatok kiépítését is segíti. A résztvevők véleményformáló hatása számottevő, a különböző szakmai csoportok, tudományos és üzleti körök mértékadó tagjai által közvetített üzenet komoly jelentőséggel bír a pozitív országkép építése szempontjából. A konferenciaturizmus alkalmas a főszezon meghosszabbítására, és jelentős adóbevétel-generáló, valamint munkalehetőség-teremtő hatása van. További előnyei között említendő, hogy az üzleti utazást követően a vendégek gyakran mint szabadidős turisták térnek vissza a desztinációba.

Felmérésünk eredményeit nagyban befolyásolja a kiküldött kérdőívekre válaszolók aránya. A magyar piac rendezvényszervezői körében majd 80%-os válaszadási arányt regisztrálhattunk, mely jelentős mértékben hozzájárult a jó eredményekhez. Ismerve az ország és a helyszínek sajátosságait talán nem meglepő, hogy a konferenciák túlnyomó többségét 2007-ben is szállodákban tartották. Partnerkörünk szállodáinak aktivitása azonban csökkent, 67%-uktól kaptunk választ. A konferenciák növekvő száma ennek tükrében különösen dicséretes eredmény. Az adatokat leginkább a különleges rendezvény- és konferenciahelyszínek tartották vissza.

A konferenciák (+12,6%), és a nemzetközi vásárok (+10,3%) száma növekedett az előző évhez képest, bár fele akkora intenzitással (2006/05 hasonló mutatói +26,8 és +20,8% voltak). Tovább emelkedett a résztvevő nemzetek átlagos száma is (+5,09%). Összességében egyik területen sem lehetett komoly visszaesést tapasztalni, egyedül a konferenciák átlagos időtartama mutatott minimális csökkenést.

A kritériumoknak megfelelő konferenciák jellemzői

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Konferenciák száma	370	351	326	340	431	485
Vásárok, kiállítások száma	22	17	23	24	29	32
A konferenciákon részt vevő nemzetek száma átlagosan	11	9,22	11,7	10,6	11,1	11,56
A konferenciák átlagos időtartama	3,6	3,1	4,0	4,0	4,5	4,3

Forrás: Magyar Turizmus Zrt.

2007-ben a felmérésben részt vevő 249 válaszadóból 140 szervezett a kritériumoknak megfelelő konferenciát, azaz a válaszolók 56%-a mondhatta el magáról, hogy lebonyolított ilyen jellegű rendezvényt. A 2006-os évben ez a válaszadók felére volt igaz, tehát bővült a piacra lépők köre.

Az 1-5 nemzetközi konferenciát szervezők részaránya 5 százalékponttal, míg a tíznél több nemzetközi konferenciát tartók aránya egy százalékponttal növekedett, a 6-10 konferenciát/vásárt szervezők köre minimális mértékben csökkent.

A piac növekedése új belépőkkel volt leginkább magyarázható, akik jellemzően kevés számú konferenciát szerveztek. A kiemelten jelentős, nagy résztvevőszámú konferenciákat szervezők piaca szűk, viszonylag zártnak mondható, ahová belépni igen nehéz.

A hazai szervezők majd 88%-a nem tartott 5-nél több nemzetközi konferenciát. Tehát változatlanul szűk azon cégek piaca is, melyek legalább 6 nemzetközi rendezvényt szervezhettek.

Az országos eloszlást tekintve öröndetes tény, hogy a vidék 4 százalékponttal javítani tudta eredményét, így 2007-ben a nemzetközi konferenciák 29%-át tartották a fővároson kívül. Mint ahogy a későbbi adatokból látni lehet, ezek a rendezvények döntően kisebb konferenciák voltak, így a piac, szerkezetét tekintve továbbra is Budapest-központú.

2007-ben a kritériumoknak megfelelő konferenciákra a résztvevők több mint kétharmada (69%) külföldről érkezett, ez az arány az elmúlt évhez képest semmit sem változott.

Mind a 100 fő alatti – többségében céges – rendezvények, mind a 100-250 fős konferenciák részaránya csökkent, míg a 250 fősnél nagyobb rendezvények részaránya (27,22%) jelentős mértékben növekedett a 2006-os adatokhoz képest (20,8%). A kutatásokból kiderült, hogy a piac új belépői jellemzően kevés rendezvényt tartottak alacsonyabb résztvevőszámmal. Ez arra is enged következtetni, hogy a piacon már régebb óta jelen lévő szervezők kisebb csoportja nagyobb arányban szervez nagyobb, szervezeti konferenciákat (különösen jelentős a növekedés a 250-500 fős rendezvényeken), a megarendezvények szervezői köre – mint ahogy már megállapítottuk – állandósult.

Az 500 fő feletti nemzetközi rendezvények részaránya 9,9%, ami ugyan jobb eredmény a 2006-os 7,5%-nál, mégis különösen alacsony érték annak tükrében, hogy 2006-ban világviszonylatban – az ICCA adatai alapján – minden harmadik nemzetközi konferencia résztvevőszáma meghaladja az 500 főt.

A helyszínek közül továbbra is a szállodák a legkedveltebbek (69%), részarányuk 2006-hoz képest azonban 8 százalékponttal csökkent. Nem tudtak erősíteni a kongresszusi központok, hozzávetőleg ugyanannyi konferenciát szerveztek ilyen helyeken, mint 2006-ban, a piac növekedése miatt részarányuk azonban 2 százalékponttal 12,4%-ra csökkent. A tavalyi év nyertesei az egyetemek és tudományos központok voltak, közel 6 százalékpontos növekedést produkálva 10,36%-os eredménnyel. Figyelembe kell venni azonban, hogy az új belépők

/válaszadók/ nem elhanyagolható részét az egyetemek adják ki, az ő részükre több kérdőívet küldött ki a Magyar Turizmus Zrt., mint tavaly.

A különleges, egyéb helyszínek népszerűsége duplájára nőtt, ez is alátámasztja azt az igényt, melyet egy újonnan készült nemzetközi tanulmány is előrevetít, miszerint a rendezvényhelyszínek kiválasztásában egyre meghatározóbb szerepet játszik az egyediség, autentikusság.

(A tanulmány címe: *A MICE szegmens jövője 2008-2012 között*, mely letölthető a Magyar Kongresszusi Iroda honlapjáról, pontos elérhetőség: <http://www.hcb.hu/studies.phtml?lang=hu>)

Ezekkel a részarányokkal gyakorlatilag visszaállt a 2005-ös állapot, akkor ugyanezek a számok jellemezték a piacot.

Megnézve a nemzetközi helyzetet, a 2006-os ICCA adatok alapján az egyetemek és egyéb helyszínek népszerűsége megközelítőleg ugyanaz mint hazánkban, sokkal kiegyensúlyozottabb viszont a szállodák (41%) és a kongresszusi központok (37%) kihasználtságának aránya. A nagy létszámú csoportok fogadására képes kongresszusi központok létesítése tehát az ország egyik nagy feladata. Ezzel a megállapítással cseng össze, hogy összrésztevőszám tekintetében mind Magyarország, mind Budapest nem került be az első 30 helyezett közé.

Ellentétben az azt megelőző 2 évvel, **tavaly a gazdasági konferenciák voltak a leggyakoribbak**, ezt követték az orvosi témájú események, az egyéb témájú konferenciák, majd pedig a tudományos rendezvények. Az egyéb témájú rendezvények kivételével minden téma több átlagos résztvevőt vonzott, mint 2006-ban.

A nemzetközi konferenciák témák szerinti megoszlása

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Átlagos létszám
Orvostudomány	28%	26%	21%	29%	23,1%	23,42%	304
Gazdasági	28%	28%	26%	20%	20,5%	25,53%	180
Tudományok	28%	22%	17%	24%	17,6%	19,62%	325
Közlekedés	4%	3%	3%	2%	3,9%	2,11%	236,7
Számítástechnika	7%	4%	5%	11%	10,6%	6,33%	218
Turizmus	5%	5%	4%	2%	1,9%	1,69%	345
Egyéb	---	12%	24%	12%	22,4%	21,31%	252

Forrás: Magyar Turizmus Zrt.

Mint a világ többi részén, úgy Magyarországon is a tavaszi és az őszi hónapok a legkedveltebbek a konferenciák megtartására (a konferenciák 65%-át tartják ebben a 6 hónapban). Év elején és végén Magyarországon arányaiban több konferenciát tartanak, mint a nemzetközi átlag, a nyári időszakban viszont lényegesen rosszabbul állunk e tekintetben.

A nemzetközi részvétellel megrendezésre kerülő magyarországi konferenciák közül minden másodikkal magyar cég, szervezet a megrendelője. **Külföldről a legtöbb megrendelés az Egyesült Királyságból (7,5%), az USA-ból és Németországból (7,05%), valamint Franciaországból (4,55%) érkezett 2007-ben.**

A nemzetközi konferenciákon részt vevő nemzetek közül a magyar küldöttek vettek részt a legtöbb konferencián (a nemzetközi konferenciák 88,92%-án). A nemzetközi rendezvények közel kétharmadán vett részt német vendég, 49,92%-án brit, 39%-án pedig francia látogatók is képviseltették magukat.

A konferenciák átlagos résztvevőszáma 285 fő volt 2007-ben, mely a 2006-os 238 főhöz képest 20%-os növekedést jelent. Az előzőekben már láthattuk, hogy majd minden témájú rendezvény átlagos látogatottsága növekedett. Ezzel együtt még mindig nagy a kontraszt az európai átlagot jelentő 632 fővel szemben (2006-os ICCA adat).

A konferenciák átlagos időtartama 4,3 nap volt, ami nagyjából megegyezik a tavalyi értékkel. Az 1 napos, valamint a 4-5 napos konferenciák részesedése kissé csökkent, ezt ellensúlyozta a 2-3 napos rendezvények majd 10 százalékpontos növekedése 43%-ra. A hat naposnál hosszabb rendezvények részaránya 2006-hoz képest 5 százalékponttal, 20%-ra csökkent.

Vidéki konferenciaturizmus

Mint azt jelen tanulmány fentiekben megállapítja, némileg javult a vidéki konferenciák részaránya a fővárosiakhoz képest. A legtöbb vidéki konferenciát Szegeden (a vidéki konferenciák 11,35%-a), Debrecenben (9,93%), és (a tavalyi első) Pécsen tartották (7,09%). A legjelentősebb visszaesést Sopron könyvelhette el, eredménye 8%-ról 2%-ra esett vissza. A jelentősebb desztinációk között megjelent Miskolc is a maga 6,38%-ával.

Vidéken a nemzetközi konferenciákon az átlagos tartózkodási idő 3,4 nap, amely közel egy nappal rövidebb, mint az országos átlag (4,3 nap).

Az átlagos résztvevőszám is alacsonyabb a vidéki nemzetközi konferenciák tekintetében (207 fő), mint az országos átlag (285 fő), ezzel a szakadék e tekintetben tovább mélyült főváros és vidék között. A résztvevő nemzetek átlagos száma pedig még a nyolcat sem éri el az országos 11,5-tel szemben.

Az erős vidéki felsőoktatásra enged következtetni, hogy az egyetemeken tartott rendezvényeket tekintve a vidéki intézményekben zajló események aránya (49%) megközelíti a fővárosi egyetemek (51%) részesedését.

A következő három adat jól mutatja a hivatásturizmus szerkezeti jellemzőit Magyarországon, ezeket megvizsgálva elmondható, hogy a vidék valóban le van maradva a fővárossal szemben kapacitásait, vonzerejét tekintve.

A legalább 4 napos rendezvények mindössze 18%-a került vidéken megrendezésre. A 100 fő feletti rendezvények tekintetében sem sokkal jobb a vidék részesedése, mindössze 24%.

Mindezekből levonható következtetésként, hogy kevés vidéki város rendelkezik olyan kapacitásokkal, infrastruktúrával, melyek megfelelnek hosszabb, népes rendezvények lebonyolítására. Ezek magyarázzák a nemzetközi szervezetek, cégek alacsonyabb bizalmát, ők rendezvényeik 8%-át viszik vidékre.

Ugyan nem felelnek meg a nemzetközi konferenciákra vonatkozó kritériumoknak, mégis a hazai konferenciaturizmus kiemelt hányadát jelentik – mind résztvevőszámukban, mind gazdasági hatásukban – az „egyéb” rendezvények, konferenciák. 2007-ben 109 válaszadó számolt be egyéb, azaz a kritériumoknak nem megfelelő rendezvények szervezéséről. 2006-hoz képest kismértékű csökkenést regisztrálhattunk az ilyen típusú rendezvények számában (13046-ról 12549-re), résztvevőszámuk tekintetében azonban 14 %-os növekedést mutattak. Így a 2006-os átlagos 50 fős részvétel 52 főre növekedett 2007-ben.

Az 50 főnél kisebb és/vagy 1-2 nemzet részvételével zajló „egyéb” rendezvények szezonális megoszlása különbözik a nemzetközi, többnyire szervezeti konferenciákra jellemző szezonaritástól. A rendezvények eloszlása mind a nemzetközi konferenciákkal, mind a 2006-os hasonló rendezvényekkel összevetve kiegyensúlyozottabb, kiszámíthatóbb volt. Mindazonáltal a legkedveltebb időszak itt is a tavasz és az ősz, a nyár ebben az esetben is gyengébb, viszont az év eleje jóval erősebb, mint a nemzetközi rendezvények esetében.

A kutatás eredményeiből készített összefoglaló a www.hcb.hu oldalon, a Hírsarok / MKI Statisztika c. link alatt található meg.

További információk:

Magyar Turizmus Zrt.
Magyar Kongresszusi Iroda
Tel.: 06-1/488-8640
Fax.: 06-1/488-8641
E-mail: hcb@itthon.hu
Internet: www.hcb.com